

Bönsmyg

Bruchus rufimanus

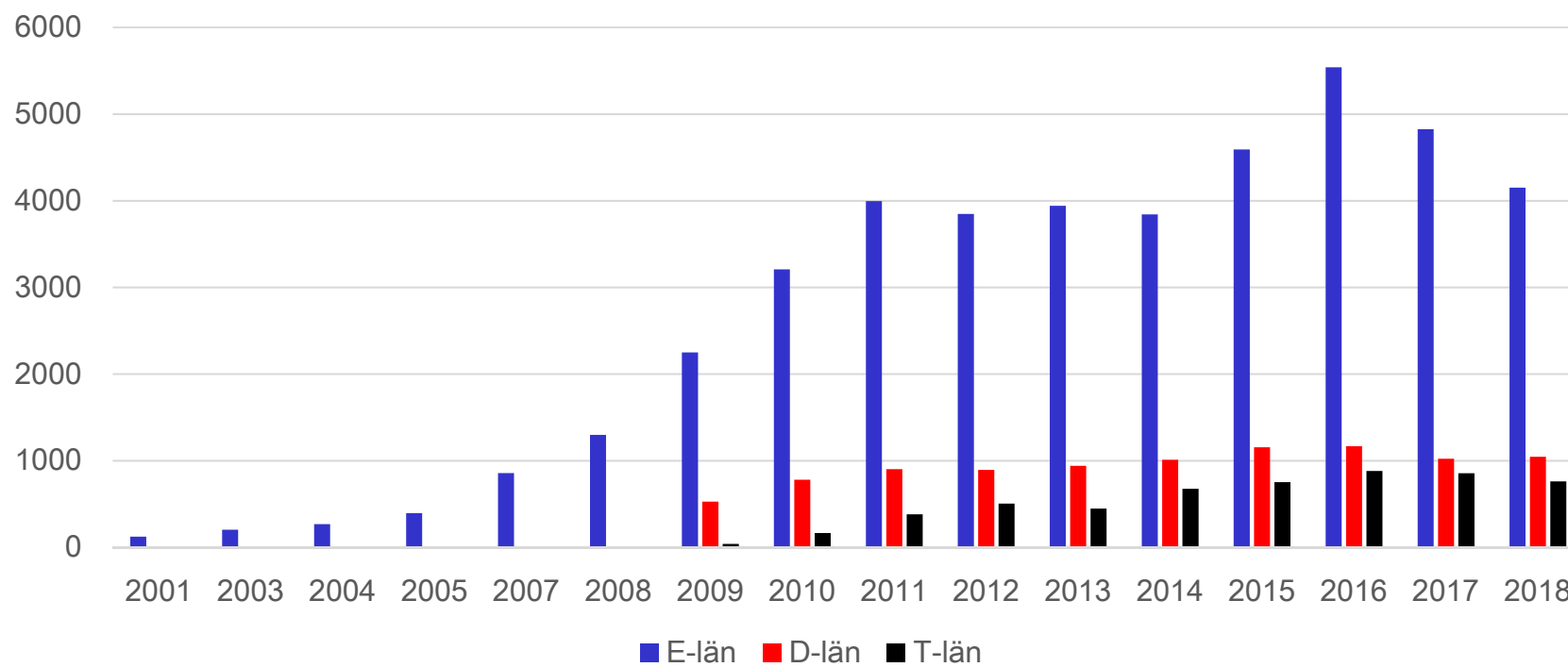
Johanna Lindgren

Anders Arvidsson, Växtskyddscentralen
Jonna Wiklund, Hushållningssällskapet

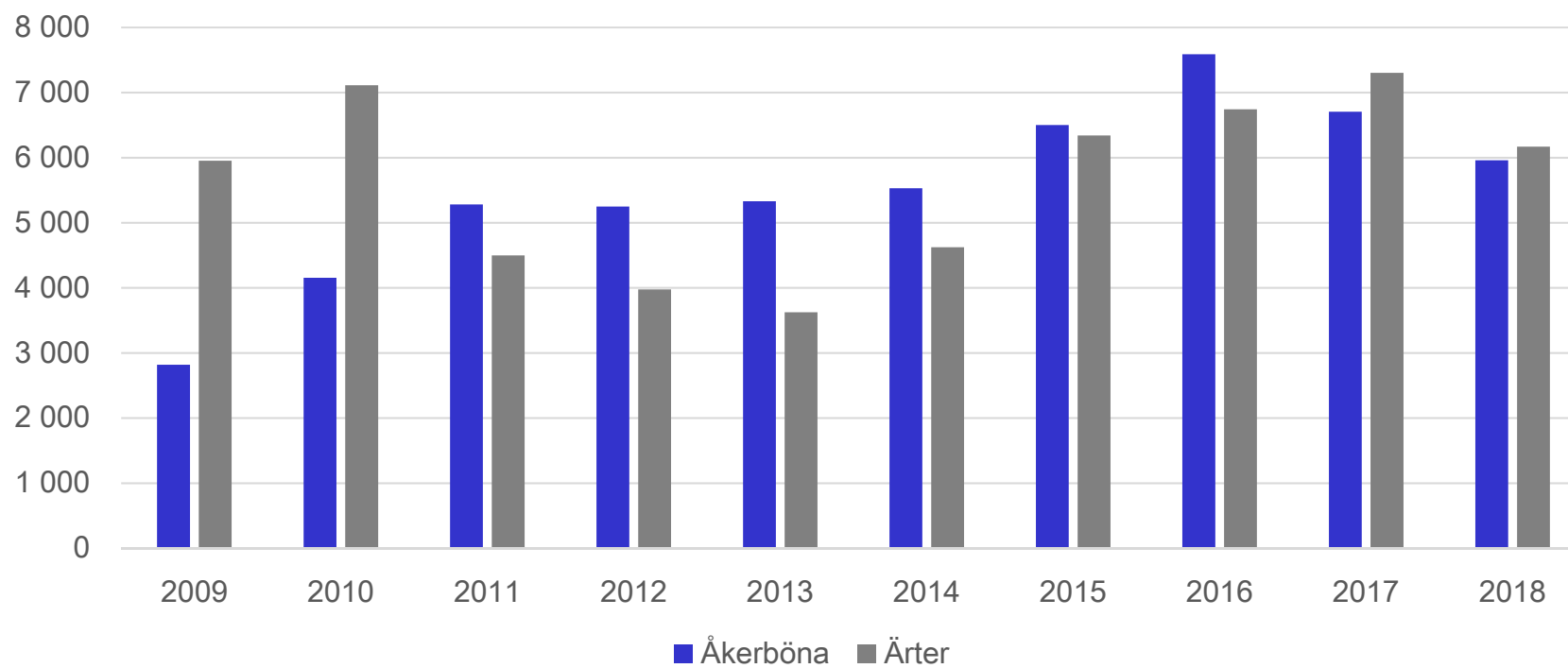

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Areal åkerböna

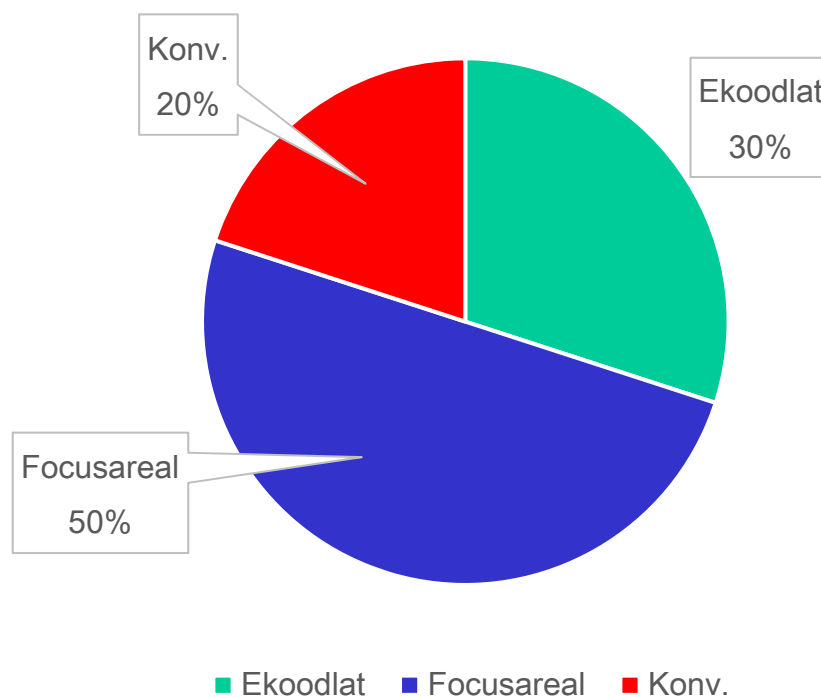

Areal åkerböna – ärter D, E, T-län

- > 80 % av arealen odlas utan bekämpningsmedel?
- Avkastning 2017, cirka 3500 kg/ha

Åkerböna ha 30 000 ha

Lina Norrlund

Övervintrar som adult i fältkanter, t.ex.
under bark eller i växtrester.

Lina Norrlund

Övervintrar i bönor

Lina Norrlund

Lars Johansson

Parar sig i fält
och lägger ägg
på nya baljor

Lina Norrlund

Förpuppning
sker inuti
bönorma

Larven äter
sig in i
bönorma

Adult bönsmyg

Växtskyddscentralens bildarkiv

Lock till
kammare där
förpuppning
sker

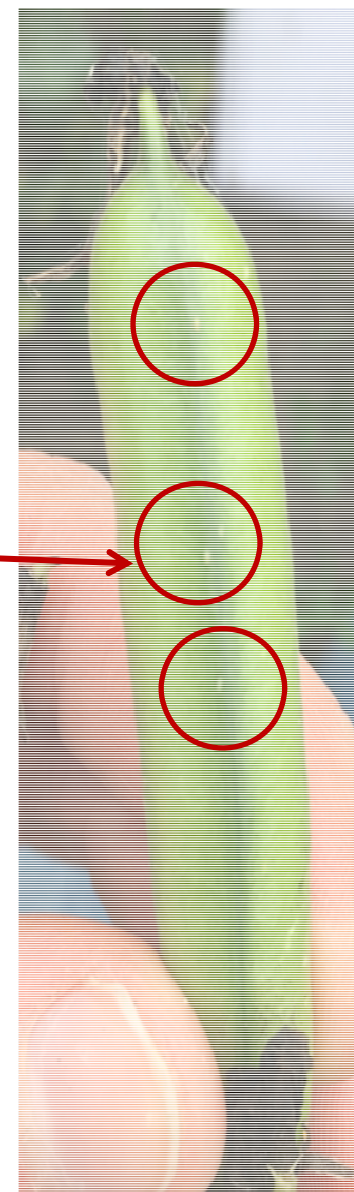

Skalbaggens
utgångshål

Larvens
ingångshål

Jonna Wiklund

Ägg på
balja

Jonna Wiklund

Naturliga fiender

- Parasitsteklar
 - *Triaspis thoracicus*, *Chremylus rubiginosus*, *Dinarmus acutus*
 - ägg och larver
- Rovkvalster
 - ägg
- Förekommer i Sverige
- Betydelse ej klar

Louice Lejon, Hushållningssällskapet

Var förekommer bönsmygen?

- Uppmärksammades som skadegörare i Sverige 2008, i Skåne.
- Ökat och spritt sig sedan dess!
- Inventering Östergötland

2016	4 % angripna bönor
2017	18 % angripna bönor
2018	42 % angripna bönor *

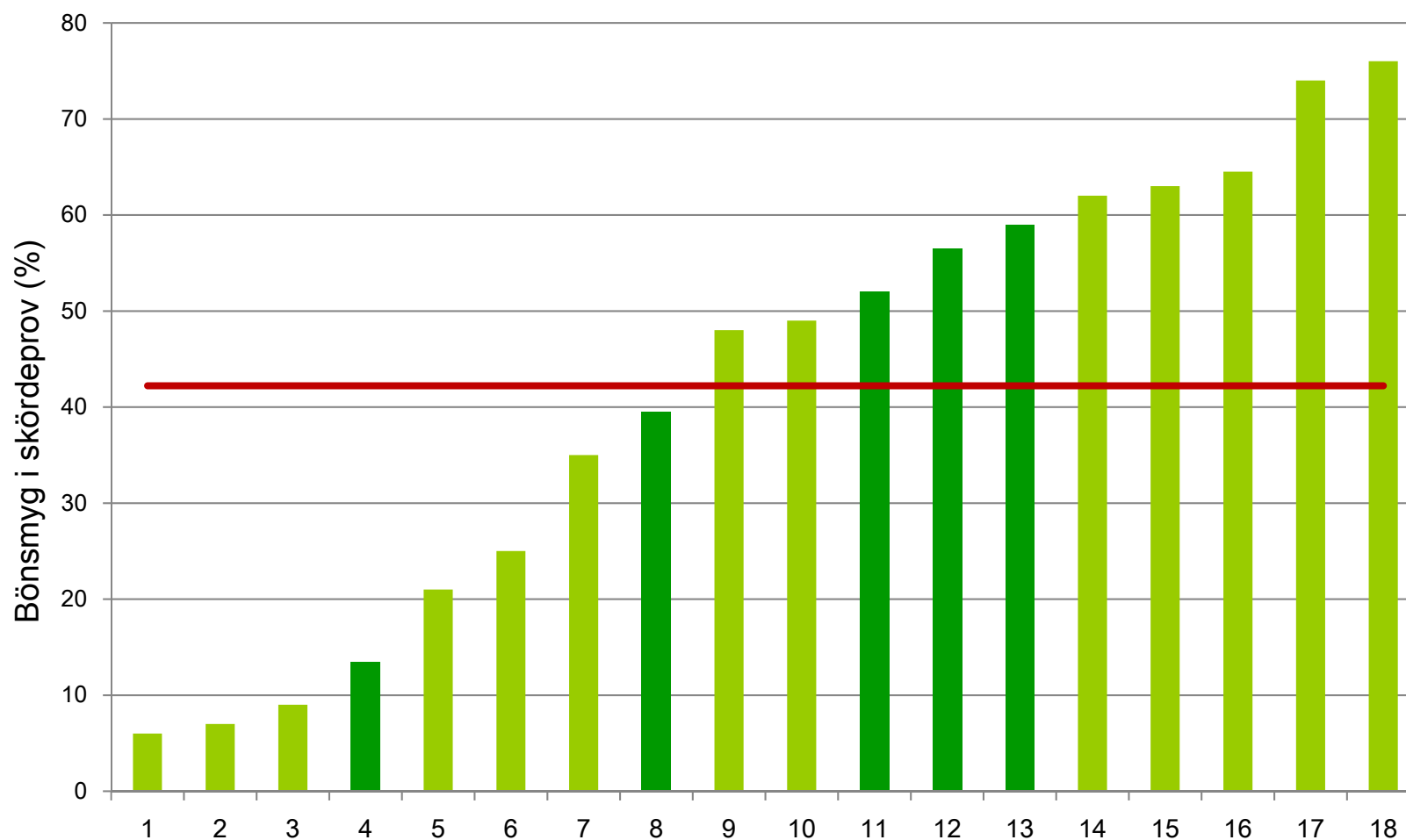
*) medeltal av inventeringar från HS, Lovang och VSC

Kommentarer från Eurofins och Frökontrollen

- Betydligt mer angrepp av bönsmyg än tidigare år.
- Endast något enstaka prov utan angrepp
variation 0 -78 % angrepp, medel 21 %.
- Grobarheten stor variation, men inte sämre
än 2017 (då grobarheten också var mkt låg).
- Bönfläcksjuka tycks ha ökat 2018. 76 % av
proven hade > 5 %, (det danska gränsvärdet)
medelvärdet var 11 %

Angrepp i Östergötland 2018

Uppgifter från Växtskyddscentralen, Lovang, Hushållningssällskapet

Vi tittade även på

- Angreppsgrad i utsäde
- Uppkomst i fält
- Sort
- Såtidpunkt
 - Vissa sena fält lägre angrepp

Per Ståhl, Hushållningssällskapet

Inga tydliga samband!

Påverkan på åkerböna

- Grobarhet och skjutkraft
 - Grobarhet 27 % lägre
 - Skjutkraft 23 % lägre
 - Mekaniska skador
 - Mottaglighet för sjukdomar
- Tusenkornvikt
 - Varierande påverkan
 - Ca 10 % lägre
- Fodervärde
 - Högre halter råprotein och fett
 - Högre TS

Jonna Wiklund

- Orsaker till det stora angreppet för 2018

- Vädret – Varmt och torrt gynnsamt för insekter.
- Stor population av bönsmyg.
- Låg skörd ökar det procentuella angreppet

Bekämpning

Bekämpning i fält – förhindra äggläggning

- Behandling sker i utvecklingsstadie 65 – 71.
- Temperaturen ska vara varmare än + 20 grader två efterföljande dagar och de första baljorna bildats på 50 % av plantorna.

• Vad gör vi åt problemet???

Friskt utsäde

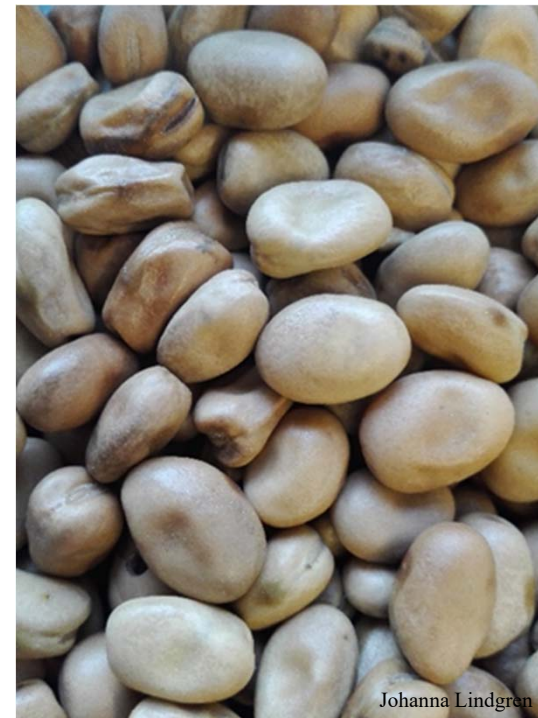
- Gasning ej tillåtet i ekoodling.
- Överlagrat utsäde
- Sambandet mellan angripet utsäde och slutligt angrepp är litet.

Kemisk bekämpning

- Doftfällor - Bristande funktion
- Fermonfällor – Ny fermonfälla testas under 2019
- Bekämpning - Biscaya UPMA tom 2018. 2019?
- Större delen av arealen ej möjlig att bekämpa.

Övrigt

- Skulle ett odlingsuppehåll i ett större område lösa problemet?
- Biologisk jämnvikt med nyttodjur -parasitsteklar

Johanna Lindgren